

รายการ “ชีวิต.....ไม่สิ้นหวัง เติมพลังคนรุ่นใหม่”

ทางไทยทีวีสีช่อง ๓

ออกอากาศ วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๓

เรื่อง

กตัญญู และ ออกตัญญู

พิธีกร

๑. รศ.ดร.ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์
๒. พี่เดียร์ นางสาว ธรธิรา กุลชล
๓. ไบเตย ด.ญ.สุธาสิณี อนรรฆมาศ
๔. หนูมายด์ ด.ญ.พีรภรณ์ เทพวิวัฒน์

ดร. ฉัตรสุมาลย์

สวัสดีค่ะ ท่านผู้ชมรายการของเราชีวิตไม่สิ้นหวังเติมพลังให้คนรุ่นใหม่ มาพบกับท่านผู้ชมตามเวลาเช่นเคย เข้าๆ อย่างนี้คุยกันเรื่อง ธรรมะก็ทำให้เป็นการปฏิฐานจิตใจที่ดี นะคะ วันนี้เรามาอยู่ที่วัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี จะคุยกันเรื่องกตัญญู เพราะว่า เมื่อวันที่ ๑๔ ที่ผ่านมาเป็นวันครอบครัว เพราะฉะนั้น เราในฐานะที่เป็นลูก เราอยากจะพูดถึงความกตัญญู กตเวทิตา ที่ลูกพึงมีต่อพ่อแม่ ขณะเดียวกันพ่อแม่จะมีความรับผิดชอบอย่างไรต่อลูก วันนี้เราจะคุยกันในเรื่องนี้ค่ะ

น้องมายด์

กราบนมัสการค่ะ หลวงปู่ ถ้าเกิดลูกมายด์ นะคะ เป็นเด็กดี เชื่อฟังคำสั่งสอนของ คุณพ่อคุณแม่ แล้วก็ช่วยเหลือทางบ้านอย่างนี้นะคะ ถือว่า ลูกมายด์ เป็นลูกกตัญญูหรือยังคะ

หลวงพ่

อ้อ ช่วยบ้านเฉยๆ ก็เรียกว่ากตัญญู กตัญญูต้องแปลอย่างนี้ก่อน กตัญญูแปลว่ารู้พระคุณของบิดามารดา หนูเป็นเด็กดี ตั้งใจเรียนหนังสือดี และก็เชื่อฟังถ้อยคำของพ่อแม่ และก็พ่อแม่ทำอะไรก็ช่วยเหลือ เขาเรียกว่ากตัญญูเบื้องต้น เป็นพื้นฐานของคนดี

สัญลักษณ์ของคนดี ต้องมีกตัญญู คนที่มีสัญลักษณ์ไม่ดี จะไม่มีความกตัญญู ไม่นึกถึงบุญคุณของพ่อแม่ คนที่มีกตัญญู

๑. ต้องรู้บุญคุณคน รู้พระคุณของสัตว์ที่เลี้ยงไว้ จะไปฆ่ามันไม่ได้ รู้พระคุณของบ้านเกิดเมืองนอน ชาติภูมิมาตัญญูของตน รู้พระคุณของเครื่องอุปโภคบริโภคที่พ่อแม่หามาให้ รวมทั้งที่อยู่โรงเรียน ไปหาอะไรมาต้องเก็บหอมรอมริบไว้ ต้องรู้พระคุณ มือสอง เท้าสอง สมองหนึ่ง ที่พ่อแม่ให้เรา มา คือพ่อแม่ให้หัวใจ แม่ให้น้ำเลือด น้ำเหลือง เป็นตัวเรามา หนูต้องสร้างชาติไป อย่างนี้ เรียกว่า กตัญญูกตเวทิตี เรียกว่าสนองพระคุณ กตัญญูแปลว่ารู้พระคุณ กตเวทิตีแปลว่าสนองพระคุณ ต่อบิตามารดา รู้พระคุณที่พ่อแม่ทำให้ พ่อแม่ต้องการให้หนูเรียนหนังสือให้เก่ง ต้องเชื่อพ่อแม่ พ่อแม่ว่าอย่าเถียง เถียงพ่อแม่ไม่ได้ บางคนเถียงพ่อแม่ด่าพ่อแม่ ถือว่าไม่กตัญญู ท่านเลี้ยงเรามา ต้องช่วยเหลือ ท่าน ต้องไปมาลาไหว้ด้วย บอกกับเพื่อนของหนู ไปโรงเรียนต้องไหว้พ่อแม่ ๓ วัน ถึงจะเป็นคนที่กตัญญูต่อพ่อแม่ และไปลามาไหว้ ไปไหนๆ ก็ต้องลา มากี่ต้องไหว้พ่อแม่ ว่าได้มาแล้ว อย่างนี้ถึงจะเรียกได้ว่าสนองพระคุณที่พ่อแม่ให้เรา มา ขอเจริญพรอย่างนี้นะ หนูนะ

น้องมายด์

น้องมายด์ ก็ต้องขอกราบพระคุณหลวงปู่มากเลย นะคะ ที่ช่วยสอนให้ น้องมายด์ และท่านผู้ชม เป็นลูกกตัญญูได้ นะคะ แล้วน้องมายด์ อยากให้เด็กๆ ทุกๆ คน เป็นเด็กดี ไม่ดื้อกับคุณพ่อคุณแม่ นะคะ ตั้งใจเล่าเรียน เชื่อฟังคำสั่งสอนของครูบาอาจารย์ แค่นี้ เราก็เป็นลูกกตัญญูแล้วคะ

หนูไบเตย

กราบนมัสการหลวงตาคะ วันนี้ ไบเตย ได้อ่านข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์หลายฉบับ มีการฆ่ากันตาย เช่น ลูกวางแผนฆ่าแม่ตาย เพื่อหวังมรดก หรือการทำร้ายร่างกายตนเอง คะ หลวงตา ถ้าบุคคลเหล่านี้คิดได้ และกลับใจ คิดว่าจะลบล้างความผิดที่ได้เคยทำมาแล้วได้หรือไม่คะ

หลวงพ่อก

หนูมาถามว่าลูกวางแผนฆ่าพ่อแม่ เพื่อหวังมรดกใช้ใหม่ แล้วฆ่าพ่อแม่แล้ว แล้วสำนึกผิด มาคิดทีหลัง จะกลับตัว กลับไม่ได้แล้ว จำไว้ต้องเป็นบาปอย่างร้ายแรง ปิตุฆาต มาตุฆาต ห้ามสวรรค์ นิพพาน ปิตุฆาต มาตุฆาต พระพุทธเจ้าสอน อริยูปวา อันตราย เกิด อันตราย หลายชาติ ต้องตายกันหลายชาติ เพราะเหตุใด ฆ่าพ่อ ฆ่าแม่ พระพุทธเจ้าบอก ปิตุฆาต มาตุฆาต ฆ่าพระอรหันต์ ฆ่าผู้ทรงศีล ทรงธรรม เกิดเวรกรรมในปัจจุบัน ตลอดกาล ห้ามสวรรค์ ห้าม นิพพาน แต่เพียงแต่คิดว่าพ่อแม่ไม่ดี ก็เจ๊งแล้ว ทำมาหากินไม่ขึ้น แต่มีโอสิกรรมกับพ่อแม่ ว่าคิดไม่ดี กับพ่อแม่ ขอให้พ่อแม่ อโสิกรรม ให้ และให้พรลูก ก็สามารถจะทำได้ แต่ลงได้ฆ่าไปแล้วเนี่ย ตายไปแล้ว และจะมากลับใจ กลับไม่ได้แล้ว เจตนาร้าย

หนูไบเตย

กราบขอพรให้คุณหลวงตามากเลยคะ ที่ให้คำชี้แนะคะ สุดท้ายนี้ ไบเตย ก็อยากจะฝากเพื่อนๆ ไว้สักระยะ ว่าอารมณ์ชั่ววูบ ไม่ควรใช้ด้วยการตัดสินใจ คะ

พี่เตียร์

กราบนมัสการคะหลวงตา วันนี้เราจะคุยกันเรื่องกตัญญู และอกตัญญู รู้คุณ นะคะ เตียร์ มีเรื่องอยากจะถาม ถ้าสมมุติจะต้องไปเรียนต่อคะ หรือว่าสำหรับบางคนที่มีครอบครัวแล้ว ก็ต้องแยกครอบครัวออกจากพ่อแม่ไปแล้ว นี่คะ และไม่มีเวลามาดูพ่อแม่ยาม เจ็บป่วย อย่างนี้ จะถือว่าเป็นลูกอกตัญญูหรือเปล่า คะ

หลวงพ่อก

ต้องยกตัวอย่างก่อน ว่าเป็นนักเรียนนักศึกษา ไปอยู่ต่างประเทศไกลแสนไกล กำลังไปเรียนหนังสือ กำลังสอบบ้าง อะไรบ้าง คุณพ่อคุณแม่ป่วย หรือเราไม่สามารถมาปฏิบัติได้ อย่างนั้น ก็ไม่ใช่เป็นคนอกตัญญู แต่ไม่ได้มาปฏิบัติเพราะเราเรียนหนังสือ พ่อแม่ส่งเราไปเรียนหนังสือ อยู่ไกลแสนไกล โดยมติของหลวงตา ขนาด เขากำลังสอบ พ่อแม่ตาย เขาจะรีบโทรให้กลับมา กำลังสอบปริญญา เอก มีตัวอย่างอยู่ที่สิงห์บุรี ถ้าบอกก็ต้องเสียเวลาสอบ แต่แค่พ่อตาย เขามาก็ช่วยอะไรไม่ได้ ต้องเสียค่าเครื่องบิน ต้องมาอยู่หลายวัน ต้อง

ไปปีหน้าถึงจะจบ ปีนี้จะจบแล้ว เลยเราก็มีมติว่า ให้เก็บศพพ่อเอาไว้ก่อน มากี่ช่วยอะไรไม่ได้หรอก ตายแล้ว นี่สมมุติ รอลูกจนกว่าจะจบปริญญาเอกกลับมา และก็มาดูศพพ่อดีๆ แล้วก็ทำศพให้แก่พ่ออย่างดี อย่างนี้ก็ไม่มีปัญหาอื่น แต่แยกครอบครัวไปเลย แยกครอบครัวไปอยู่ต่างประเทศ อยู่ไกล แสนไกล แต่ไม่สามารถจะมาปฏิบัติพ่อแม่ได้ พ่อแม่ก็เฒ่าชะแล แก่ชรา เราก็ไปมีบุตรธิดา เราก็ไม่มีโอกาสมาดูแลพ่อแม่ นานๆ ทีหลายปี หน ก็ไม่ใช่เป็นลูกออกัตัญญ์ ออกัตัญญ์อย่างหนึ่ง กัตัญญ์อย่างหนึ่ง มันคนละอย่างกัน บางคนไปอยู่จนกระทั่งลูกเป็นหนุ่มเป็นสาว ไม่เคยมาหาพ่อแม่เลย ขาดอหฺรยาศัย แต่ไม่ใช่เป็นลูกออกัตัญญ์ ออกัตัญญ์เรียกว่าทำลายพ่อแม่ทำลายน้ำใจอย่างเลวร้าย ที่พ่อแม่สอนให้ไปทำให้ดี กลับไปทำความชั่ว จะตรงกันข้ามกับพ่อแม่ และก็ไม่ได้สนใจต่อพ่อแม่เลย ทำลายพ่อแม่ตลอดรายการ คิดไม่ดีต่อพ่อแม่ ก็เรียกว่า ออกัตัญญ์ ก็ต้องแปลออกให้เป็น กัตัญญ์แปลว่ากระไร กัตัญญ์แปลว่ารู้พระคุณท่าน กตเวทิตีแปลว่าสนองพระคุณท่าน นี่เราไปอยู่ไกล ได้แต่กัตัญญ์เฉยๆ รู้พระคุณท่าน คุณพ่อคุณแม่มีพระคุณต่อเรามากเหลือเกิน แต่ไม่มี กตเวทิตี อามิสฺสชฺชา ปฏิบัติชฺชา

อามิสฺสชฺชา แปลว่าอะไร ผ้าผ่อนท่อน สะไบ หยูกยารักษาโรค ให้แก่ท่าน เรียกว่า กตเวทิตี

ปฏิบัติชฺชา พ่อแม่ไม่มีทาน ให้มีทาน พ่อแม่ไม่มีศีล ให้มีศีล พ่อแม่ไม่มีภาวนา ให้ท่านสวดมนต์ภาวนา นี่เรียกว่าปฏิบัติชฺชาอย่างสูงยิ่ง

ปฏิบัติชฺชา ไม่ทำลายน้ำใจ พ่อแม่ พ่อแม่ไม่ชอบอย่างไรอย่าปฏิบัติ ถ้าเราปฏิบัติขัดคอพ่อแม่ พ่อแม่เสียใจน้ำไหลออกตาเพราะลูก อย่างนี้ขาดกตเวทิตี ออกัตัญญ์นั้น อีกอย่างหนึ่ง คือทำลายอย่างร้ายแรง ทำลายพ่อแม่ แทบจะทำร้ายพ่อแม่เลย มันคนละอย่างกัน แต่ที่นี้เราย้ายครอบครัวไปแล้ว ไปมีสามีภรรยามีลูกมีเต้า เราก็ไม่สามารถจะมาปฏิบัติพ่อแม่ได้ ย่อมเป็นธรรมดา แต่ขาดกตเวทิตี กัตัญญ์รู้พระคุณแต่ขาดกตเวทิตี ที่จะมาปฏิบัติท่านเจ็บระโหย ป่วยไข้ก็ไม่มีโอกาสจะมา อย่างนี้อย่างหนึ่ง ถ้าเราไปเรียนนี้อย่างหนึ่ง เราเลย

บอกเขาไม่ต้องบอกลูกกำลังสอบ เรื่องตายไว้อีกก่อน ถ้าลูกมาแล้วพิน
ค่อยบอก ต้องอธิบายหลายๆ อย่าง นี่กตัญญูกตเวทิต

พี่เดียร์

เดียร์ ขอกราบขอบพระคุณหลวงตา สำหรับท่านผู้ชม ไม่ว่า
เราจะอยู่ห่างไกลบุพพการีแค่ไหน เราก็สามารถแสดงความกตัญญูต่อผู้
มีพระคุณของเราได้ค่ะ

ดร.ฉัตรสมาลัย

ท่านผู้ชมคะ ช่วงนี้เรากำลังคุยกันถึงเรื่องกตัญญู กตเวทิตา แต่
เราพบว่าในสังคมไทยเนี่ย ภายใต้อำนาจกตัญญูเนี่ย ลูกสาวบางคน
ต้องขายตัว เพื่อที่จะเลี้ยงพ่อแม่ อันนี้เป็นความกตัญญูหรือเปล่า ใน
ความหมายของพระพุทธศาสนา พ่อแม่มีความรับผิดชอบต่อลูกมาก
น้อยแค่ไหน อยากจะกราบนมัสการเรียนถามหลวงพ่อกะ ว่าเรียกร้อง
ให้ลูกกตัญญูอย่างนี้ถูกต้องไหม ค่ะ

หลวงพ่อกะ

ก็ขอเจริญพร เป็นเรื่องกฎแห่งกรรมอย่างหนึ่ง อีกประการ
ที่ สอง เป็นอาชีพร แต่คำสอนของพระพุทธเจ้าไม่ใช่อย่างนั้น มีประวัติ
ตั้งแต่พุทธกาลแล้ว พระพุทธเจ้าเสด็จโปรดนาง สิริมา สวยมาก พระ
ยังหลง ขนาดพระบิณฑบาต เปิด ฝาบาตร ยังเบลอ เลย นางสิริมามี
บริวารถึง ห้า หกร้อย และนางสวยหาตัวจับยาก แต่อย่ามาถามเอาตมา
นะว่าสวยแค่ไหน เพราะเราเกิดไม่ทัน อ่านประวัติมา อีกครั้งหนึ่ง
พระพุทธเจ้าให้ปลง ให้ปลงเตี้ยแล้วนานหน่อย นางสิริมา แม้กระทั่ง
จะตายก็ยังสวย พระบิณฑบาตกลับมา แขนงข้าว นอนก่ายหน้าผาก
เจ็ดวันไม่ฉันข้าวเลย ต่อมานางสิริมาตาย พระพุทธเจ้าสั่งเลย สั่งให้
นำศพนางสิริมาไปไว้ในป่าช้า ก็อืดขึ้นตาโปนแลบลิ้นออกมา แล้วขอ
นิมนต์พระไปบังสกุล พระเป็นหน้าที่จะต้องไปพิจารณาศพ พระเตี้ยนี้
ไม่นิมนต์ไม่ไป ต้องมีผ้าทอดถึงจะไป แต่การเผาศพของพระพุทธเจ้า
ครั้งพุทธกาล เป็นหน้าที่ของพระ พระต้องพิจารณากรรมฐาน เอาอันนี้
มาเป็นหลักก่อน พระองค์นั้นกำลังก่ายหน้าผาก นอนไม่บิณฑบาตเลย
คิดถึงแม่สิริมา เตี้ยก็มีการประกาศนิมนต์พระคุณเจ้าทุกรูป
พระพุทธเจ้าให้ไปป่าช้า ไปพิจารณาแม่สิริมา ทุกรูปโดยเป็นกิจวัตร

ศพนางสิริมาก็แลบลิ้นน้ำเหลืองออก หนอน มาก ขึ้นอืด พระก็ไป
อนิจจา วะตะสังขารา พระองค์นั้นเห็นเข้าก็ตกใจเลย หิวข้าวกลับมา
ตายจริงข้าวบูดหมดเลย พระพุทธเจ้าเลยส่งประกาศ ใครจะซื้อแม่สิริ
มาบ้าง คนก็แหกกันไป ดูนางสิริมา หนึ่งพันกหาปน ทุกคน ทุกคน
พระองค์ที่จะซื้อก็ไม่ซื้อ ไปเห็นมีแต่น้ำเหลือง เจ้าเมืองต่างๆ อยากได้
สิริมาก็ไปประมูลกัน ไม่มีใครเล่าเลย ไปประมูลพอเห็นเท่านั้น พัน
กหาปน เหลือ ห้า กหาปน เหลือ หนึ่ง กหาปน ให้ฟรี ไม่มีใครอยาก
ได้เลย เนี่ย เป็นเรื่องที่พระพุทธเจ้าสอนมา ใครตายให้ไปพิจารณา
เป็นหน้าที่ของพระใครตายต้องไปเผาศพ ไปดูสุรีระศพ ไปปลงให้มัน
ตก จะได้มีต้องกลัวตาย เราต้องตายอย่างนี้แหละหนอ ขึ้นพองอย่างนี้
นกกาจิกกินอย่างนี้ หนอนกินอย่างนี้ ตลอดรายการไม่มีอะไรสวยเลย
มีแต่น้ำเกลือค่นาซัง สวยยังงี้ให้เปล่าๆ ก็ไม่มีใครเอาแล้ว แล้วก็ขอ
เจริญพร พระภิกษุทั้งหลายโปรดพิจารณาศพ เดี่ยวนี้ศพสวยเลย ลาย
ทอง ผ้าไหมด้วย เมื่อสมัยก่อน ขอเจริญพร ก่อนจะฝังศพ พระต้อง
ไปพิจารณาก่อน เอาผ้าไตรวางที่ศพ ที่เหม็นๆ ผ้าพันศพที่เหม็นๆ
พระต้องปลงให้ตก พระต้องพิจารณาตอนตีหนึ่ง ในป่าช้า เอาผ้าไตร
วางบนแขนศพ ที่ถูกจับพนมมืออยู่ ตาก็โบ้ แล้วก็วางศพนอนลงบน
กระดานหก พอพระเข้าพิจารณาผ้า จะต้องเหยียบกระดานหก พอ
กระดานหกขึ้นจะเป็นเหมือนว่า ศพกำลังประเคนผ้าไตร ประเคน แล้ว
ก็ชักผ้า อย่างนี้เรียกว่าเหยียบกระดานหก นี่พระต้องทำอย่างนี้ หลวง
พ่อยังเคยไปชักผ้าบังสกุลแบบนี้มา แล้วมีอีกวัดหนึ่ง ขอเจริญพร ชื่อ
หลวงตารอด หลวงตารอดตีผี ท่านบอกว่าไม่เคยได้ชัก ชักที ไม่นิมนัต
เรา ชักที เวลาจะเอาศพขึ้นศาลา ต้องสี่ทุ่ม ต้องให้เดิน จงกรมไป
แล้วก็ไปชักผ้าไหม แล้วก็จุดตะเกียงไว้ริบหรี่ แล้วผีก็ตาโบ้ พอเหยียบ
กระดานหก ศพก็กระดกขึ้นมา หลวงตารอดเลยตีใหญ่เลย เพราะ
ความตกใจ คิดว่าผีสู้ กระดกมาเพื่อบังสกุล บังสกุล เพื่อปลงให้ตก
ขอเจริญพรอย่างนี้ เดี่ยวนี้พระมีไหม ไปเห็นศพสวยๆ ชักผ้าไหม
เหรอ แล้วศพเดี๋ยวนี้สวยทั้งนั้น ไม่ได้ดูข้างในเลย ดูแต่ข้างนอก ข้าง
นอกสุกใส ข้างในต๊ะตึงโหน่ง มะตูมแข็ง นอก มะกอกแข็งใน ขอ
เจริญพรอย่างนี้